

Ontwerpkracht voor de grote verbouwing van Brabant

stimuleringsfonds creatieve industrie

architectuur vormgeving digitale cultuur

p.o. box 29066
3001 gb rotterdam

groothandelsgebouw
ingang c, 5e etage
weena 723
rotterdam

+31 (0)10 - 436 16 00
info@stimuleringsfonds.nl
www.stimuleringsfonds.nl

kvk rotterdam: 41133717
bank: IBAN NLI3 INGB 0671 3484 26

Datum: Woensdag 8 februari 2023

Tijd: 13.30-17.30 uur

Locatie: Provinciehuis Noord-Brabant

Programma bijeenkomst *Brabantse Oogst ARO & VRO*

13.00 uur Inloop en sneak preview expositie *Brabantse Oogst ARO & VRO*

13.30 uur Welkom door Stimuleringsfonds, Provincie Noord-Brabant en BrabantAdvies.

Dagvoorzitter Paul Gerretsen (Vereniging Deltametropool) bevraagt Rick van den Berg (programmamanager Wonen Werken Leefomgeving Provincie Noord-Brabant), Ivka Orbon (directeur BrabantAdvies) en Syb Groeneveld (directeur-bestuurder Stimuleringsfonds Creatieve Industrie) kort waarom zij de Brabantse Oogst interessant vinden.

13.45 uur Keynote Floris Alkemade

Floris Alkemade, lid van de Provinciale Raad voor de Leefomgeving, zal in de *keynote* ingaan op de kunst die ook Brabant moet verstaan om van richting te veranderen en de noodzaak van 'het verhaal op orde hebben' in het tijdsgewricht waar Brabant zich nu in bevindt.

14.15 uur Afsplitsen in 4 deelsessies

14.25 uur 4 parallelle deelsessies

Deelsessie 1 Wederombouw in naoorlogse wijken

Maar liefst 90% van de woningvoorraad van Brabant bevindt zich in de naoorlogse wijken (= alle wijken gebouwd na 1945 tot nu). Het bij de tijd en naar de toekomst brengen van die wijken is een van de grootste opgaven waar Brabant voor staat, gelet op de demografische ontwikkelingen, energietransitie, klimaataanpak, mobiliteit, voorzieningenstructuur etc. Deze opgave speelt in elke stad, middelgrote plaats en dorp in Brabant. Mede naar aanleiding van een presentatie over een Brabants en een niet-Brabants VRO- of ARO-project gaan de deelnemers aan de deelsessie, onder leiding van moderator JaapJan Berg (Bergplaats) in gesprek over de vraagstukken in de naoorlogse wijken.

- Project Brabant: *Blinde vlekken? Woonkansen!* (VRO Open Oproep Vitale steden en dorpen #1) door Daniek Reijnders (Pauwert Architectuur)
- Project elders: *KIEM Proeftuin Boerhaavewijk* (ARO Open Oproep Anders werken aan wonen) door Jeffrey Bolhuis (AP+E) en Daryl Mulvihill (studio dmau)

Deelsessie 2 Stad en land verweven

Brabant heeft door zijn topografie van verspreide steden, middelgrote plaatsen en een groot scala aan dorpen en buurtschappen veel wat je 'tussenin-gebieden' zou kunnen noemen. Hier zien we diverse initiatieven ontstaan waarbij diverse transitie worden gecombineerd in een nieuw perspectief voor het betreffende gebied tussen twee of meer bebouwde kommen in. Mede naar aanleiding van een presentatie over een Brabants en een niet-Brabants VRO- of ARO-project gaan de deelnemers aan de deelsessie, onder leiding van moderator Maarten Tas (Stimuleringsfonds Creatieve Industrie) in gesprek over de vraagstukken in de 'tussenin-gebieden'.

- Projecten Brabant: *Waardevolle Woonlandschappen* (VRO Open Oproep Vitale steden en dorpen #2) & *Geworteld Bouwen in West-Brabant* (ARO Open Oproep Bouwen vanuit de bodem) door Marco Vermeulen (Studio Marco Vermeulen)
- Project elders: *Wijkermeerpolder Optimaal* (VRO Open Oproep Toekomstbestendig landelijk gebied #2) door Hanneke Kijne (MORE landscape)

Deelsessie 3 Dorps bouwen

Dorpsgemeenschappen voelen zich sterk verbonden met de ontwikkeling van hun dorp en omgeving. Hoe kan het dorp bij het vergroten en variëren van de woningvoorraad zijn specifieke karakter versterken? Mede naar aanleiding van een presentatie over een Brabants en een niet-Brabants VRO- of ARO-project gaan de deelnemers aan de deelsessie, onder leiding van moderator Chris van Langen (Stimuleringsfonds Creatieve Industrie) in gesprek over de vraagstukken rondom dorps bouwen.

- Project Brabant: *Gebiedsvisie duurzaam Oostelbeers* (VRO/Open Oproep Vitale steden en dorpen #2) door Gerbert Smulders (LOS stadomland)
- Project elders: *Krasse Kernen Westerveld* (VRO Open Oproep Vitale steden en dorpen #1) door Jorrit Noordhuizen (NOHNIK)

Deelsessie 4 Nieuwe perspectieven op het buitengebied

De veranderingen in de landbouw zijn onlosmakelijk verbonden met een keten aan veranderingen in het buitengebied. Hoe kun je vanuit het denken en werken in ketens nieuwe mogelijkheden ontwikkelen voor het landschap en de mensen? Mede naar aanleiding van een presentatie over een Brabants en een niet-Brabants VRO- of ARO-project gaan de deelnemers aan de deelsessie, onder leiding van moderator Paul Gerretsen (Vereniging Deltametropool) in gesprek over de vraagstukken in het buitengebied.

- Project Brabant: *Sonniuswijk in Transitie* (VRO Open Oproep Toekomstbestendig landelijk gebied #2) door José Vorstermans of Marianne Verhoeven (Verhoeven I de Ruijter)
- Project elders: *Mei it ferline foarút!* (ARO Open Oproep Prachtige productielandschappen) door Peter Hermens (Werkend Landschap)

15.55 uur Verzamelen na deelsessies

16.05 uur Plenaire slotronde

Dagvoorzitter Paul Gerretsen gaat, mede naar aanleiding van de *Brabantse Oogst* van VRO en ARO, in gesprek over de betekenis van ontwerpkracht bij het tegemoet treden van 'de grote verbouwing van Brabant' met Mario Jacobs (dijkgraaf Waterschap Aa en Maas), Imke Mulders (stedenbouwkundige Gemeente 's-Hertogenbosch), Anne van Kuijk (Adviseur Omgevingskwaliteit Provincie Noord-Brabant), Jannemarie de Jonge (Rijksadviseur voor de Fysieke Leefomgeving), Erik Ronnes (Gedeputeerde Provincie Noord-Brabant met de portefeuille Ruimte en Wonen; hij sluit aan het einde aan) en de zaal.

Vragen die aan de orde komen: Hoe krijgt ontwerpkracht een steviger positie in het werk en beleid van overheden? En hoe komt het dat dat nu lang niet altijd zo is, dat het niet beklijft of echt doorwerkt?

17.05 uur Officiële opening van de tentoonstelling *Brabantse Oogst ARO & VRO* door Erik Ronnes, afsluiting en netwerkborrel